

GDK: 945.14(045)=163.6 UDK: 016:630*8+017.11(045)=163.6

Prispelo / Received: 02.09.2011

Sprejeto / Accepted: 07.12.2011

Izvirni znanstveni članek

Original scientific paper

Iskanje dokumentov za področje lesarstva s pomočjo vrstilcev univerzalne decimalne klasifikacije (UDK) v vzajemni bazi podatkov COBIB.SI

Tomaž BARTOL¹, Jan STRŽINAR²

Izvleček

V članku obravnavamo določanje vrstilcev univerzalne decimalne klasifikacije (UDK) dokumentom s področja lesarstva v slovenski Vzajemni bibliografsko-kataložni bazi podatkov Cobib.si, možnosti iskanja z vrstilci in povezavo vrstilcev z izbranimi predmetnimi oznakami. Identificirali smo najpomembnejše vrstilce za lesarstvo in sorodne vsebine. Z rabo predpon DC= (Comarc podpolje 675a) in UC= (Comarc podpolje 675c) ukaznega iskanja smo ocenili pogostnost rabe posameznih vrstilcev. Preverjali smo sopojavnost skupin vrstilcev, povezavo s tipologijo raziskovalcev ter slovenskim jezikom. Pri izbranih vrstilcih smo ocenili prekrivanje vrstilcev in predmetnih oznak, ki zajemajo pojem lesa oz. lesarstva. Testirali smo zasnovano najustreznejše iskalne sintakse. Katalogizatorji izpolnjujejo podpolji 675a in 675c po različnih načelih. Vrstilci v polju 675c se določajo na temelju normiranega šifrantu, ki problematiko opiše le na širši vsebinski ravni in je manj primeren za določanje ožje vsebine z vidika lesa. Vrstilci iz dveh skupin (630*8*ter 674*) se dokumentom določajo najpogosteje, zajemata pa jih obe podpolji, vendar se vrstilci iz skupine 630*8* prirejajo podpolju 675c redko, vrstilci iz skupine 674* pa dokaj pogosto. Pri istem dokumentu se v obe podpolji pogosto prirejajo vrstilci iz različnih širših skupin, zato je treba za optimalni iskalni odziv uporabiti unijo obeh podpolj. Nadaljnja analiza prekrivanja vrstilcev s predmetnimi oznakami na primeru vrstilcev 674* oz. 630*8* in izpeljankah iz korena les- je pokazala, da pomemben odstotek (35 % oz. 34 %) dokumentov ne vsebuje predmetnih oznak, izpeljanih iz korena les-

Ključne besede: vrstilci UDK, predmetne oznake, iskalna sintaksa, iskalni odziv, natančnost, baza podatkov Cobib.si, lesarstvo

Retrieval of wood-technology-related documents on the basis of universal decimal classification (UDC) in the union database COBIB.SI

Abstract

*The article tackles the assignment of UDC numbers to the documents for the research field of wood technology in the Slovenian union bibliographic/catalogue database Cobib.si, search possibilities with the UDC and relationship of UDC with selected subject headings. We identified the most important UDC numbers related to wood technology. We assessed the frequency of assignment of particular numbers by way of MARC-based prefixes DC= (MARC/Comarc subfield 675a) and UC= (MARC/Comarc subfield 675c). We assessed the co-occurrence of different groups of UDC, relation to the document types and Slovenian-language documents, as well as the co-occurrence of UDC with wood- or wood-technologies-related Slovenian language subject headings. We tested the most applicable search syntax. Subfields 675a and 675c differ in the content of UDC. The 675c is based on a special authority-list and does not sufficiently provide narrower, more specific numbers in relation to wood. Two groups (630*8* and 674*) are assigned with a very high frequency. These groups can be represented in both subfields. Frequently, the two subfields contain UDC from different groups, so in order to achieve optimal retrieval recall it is necessary to use both subfields, by way of Boolean OR. Analysis of co-occurrence of UDC (based on 674* and 630*8*), and subject headings (based on Slovenian-language stem for wood) shows that many documents (35 % and 34%, respectively) do not contain subject headings based on the term wood.*

Keywords: UDC, subject headings, search syntax, search recall, precision, database Cobib.si, wood technology

¹ izr. prof. dr. T. B., Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana, SLO, tomaz.bartol@bf.uni-lj.si

² J.S. univ. dipl. ing. lesarstva, Ljubljana, SLO

1 Uvod

1 Introduction

Področje lesarstva se v specializiranih bazah podatkov klasificira kot posebno podpodročje znotraj gozdarstva, in sicer predvsem v smislu lesa kot glavnega gozdnega proizvoda (*forest products*). Les je osnovno tkivo dreves in hkrati tudi sestavni element številnih končnih izdelkov, zato se lesarstvo kot poddisciplina ali stroka interdisciplinarno navezuje na različna področja, kot so na primer botanika, gradbeništvo, trgovina in umetnost. Slovenski izraz les s svojimi izpeljankami precej dobro zajame najrazličnejše pojme, ki se pojavljajo v povezavi s tem izrazom, vendar pa je računalniško iskanje informacij s področja lesarstva v slovenskem jeziku ravno zaradi tega tudi nekoliko oteženo; desno krajšanje namreč priključuje veliko šuma, zato je težko natančneje določiti število dokumentov z lesarsko tematiko.

Če želi uporabnik v slovenski Vzajemni bibliografsko-kataložni bazi podatkov Cobib.si (v nadaljevanju Cobib) pridobiti vse potencialne izpeljankе po načelu desnega krajšanja les*, naleti na številne pojme, ki niso povezani z lesom. Že samo dokumentov, napisanih v francoščini, kjer se v zapisu pojavlja natanko pojem les, ki je francoski določni člen za množino, je več kot dvajset tisoč. Pri iskanju lahko sicer izločimo dokumente, napisane v francoščini, vendar se lahko tudi pri številnih nefrancoskih dokumentih v bibliografskem zapisu še zmeraj pojavlja francoski člen les, zlasti če gre za prevode. Poleg tega se zaradi programskih omejitev iskanje predčasno prekine, saj je izpeljank iz osnove les preveč. Te omejitve se pokažejo tudi takrat, kadar uporabnik išče le s predmetnimi oznakami. Poleg tega imajo številni zapisi zgolj predmetne oznake v angleščini, tako da s slovenskimi izrazi niso najdljivi.

V kataložnih bazah se lahko pojavljajo različni načini vsebinskega označevanja oz. klasifikacij. Eden izmed načinov je tudi mednarodna univerzalna decimalna klasifikacija (UDK). UDK zagato z izrazom les in izpeljankami iz tega izraza razrešuje "univerzalno", tako da pojmom podeli številčne vrednosti, ki enolično opišejo kontekst vsakega pojma, ne glede na obliko besede ali jezik. V časih računalniških katalogov in besednih predmetnih oznak raba vrstilcev UDK pri praktičnem iskanju sicer ne igra več enake vloge kot nekoč, vendar pa se v bazi Cobib (in številnih drugih informacijskih sistemih) te oznake še zmeraj precej dosledno prirejajo zapisom, kar še posebej velja za tiste zapise, ki so del slovenske bibliografije raziskovalcev. Ti vrstilci se torej lahko uporabijo kot objekt raziskave o načinih predmetnega označevanja in vsebinskega iskanja v bazi Cobib. Domnevamo, da se UDK- vrstilci pogosto določajo tudi takim dokumentom, ki ne vsebujejo drugih ustreznih besednih predmetnih oznak oz. ključnih besed za pojme lesa oz. lesarstva. V primerih, ko gre za vsebinsko dovolj dobro definirano in zaokroženo področje, bi se lahko ti vrstilci koristno uporabljali kot ena od možnosti pri vsebinskem iskanju, še posebej pri

tistih izrazih, kjer je iskanje z naravnim jezikom nekoliko omejeno zaradi značilnosti osnovnega iskalnega izraza, kot je npr. les.

V prispevku želimo identificirati kar največ relevantnih vrstilcev in vsebinskih skupin iz sistema UDK, ki bi najustrezneje in tudi najbolj usmerjeno opisali različne vidike rabe *lesa* in *lesenih izdelkov* oz. področje *lesarstva* ali *lesne proizvodnje*. Raziskali bomo, kako in s kakšno hierarhično natančnostjo se posamezni vrstilci določajo bibliografskim zapisom v bazi Cobib. Testirali bomo tudi so-pojavljanje izbranih vrstilcev in posameznih izbranih predmetnih oznak. Pri tem bomo natančneje pregledali različne praktične možnosti ukazov pri iskanju dokumentov za omenjeno področje s temi vrstilci, in sicer glede na strukturo baze Cobib, in preverili, katere zakonitosti je treba upoštevati pri iskanju, če želimo doseči optimalni iskalni odziv in kaj so morebitni omejevalni elementi pri iskanju.

V prvem delu pregleda virov podajamo nekaj izbranih dokumentov, ki obravnavajo širše področje gozdarstva z vidika informacijskih znanosti, v nadaljevanju pa naštevamo nekaj novejših bolj splošnih virov s tematiko UDK oz. sorodne DDC. Raziskav o lesarstvu z vidika informacijske znanosti je malo, pa še te se v širšem smislu večinoma nanašajo na gozdarstvo, zato predstavljamo pregled literature, ki se nanaša tako na gozdarstvo kot lesarstvo, ki je ožje področje znotraj gozdarstva. Eden zgodnejših člankov opisuje iskalne strategije in podatkovne zbirke, ki so se priporočale za identifikacijo gozdarskih znanstvenih informacij v takrat obstoječih informacijskih sistemih (KEMPF 1991). Večina informacijske literature, ki obravnava gozdarstvo ali lesarstvo, pa se ukvarja s terminološko problematiko. HELMS (1999, 2002) tako govori o zagatah pri razvoju gozdarske terminologije, saj ni vedno jasno, kaj vse naj se v specializiranih geslovnikih upošteva kot področje gozdarstva. Gozdarstvo namreč zajema tako biološke kot industrijske in družbene vidike. O široki interdisciplinarnosti na področju gozdarstva poročata tudi BRAZZEAL IN FOWLER (2005), in sicer na modelu raziskave citatov v magistrskih (Master) nalogah s področja gozdarstva. Razlike med gozdarskimi terminologijami raziskujejo na primeru angleščine in nemščine (GRIESS et al., 2002) ter na primeru finsko-ruske terminologije VEHMAS-LEHTO (1999). Avtorji obeh študij opozarjajo, da številni strokovni izrazi nimajo ustreznega medsebojnega ekvivalenta v različnih jezikih, kar lahko pogosto pripelje do težav pri sporazumevanju strokovnjakov. Na neustrezno prenašanje oz. prevajanje angleških gozdarskih pojmov opozarja na primeru hrvaščine tudi TAFRA (2007). Tudi v Sloveniji se z gozdarsko terminologijo ukvarjajo posamezni strokovnjaki (TORELLI 2001, LEVANIČ 2001). Prispevki na temo gozdarskega strokovnega izrazja se večkrat objavljajo tudi v Gozdarskem vestniku, predvsem v sklopu dejavnosti terminološke komisije Zveze gozdarskih društev Slovenije, na primer Gozdarski slovar z razlagami (LIPOGLAVŠEK 2011). Nekaj značilnosti angleških predmetnih oznak za lesarstvo in opis njihove

rabe v podatkovnih zbirkah predstavlja BARTOL (2007). Problematiko slovenskih predmetnih oznak oz. avtorsko oblikovanje ključnih besed za področje gozdarstva omenja tudi BOŽIČ (2008), in sicer v povezavi z bibliografsko obliko Zbornika gozdarstva in lesarstva.

Eno izmed možnosti pri premagovanju nekaterih zagat pri medsebojnem prevajanju gozdarskih pojmov predstavlja univerzalna decimalna klasifikacija (UDK), ki se je razvila iz klasifikacije DDC (Dewey Decimal Classification). V razmerah računalniških baz in katalogov raba UDK sicer nekoliko peša, vendar pa tudi po podatkih nekaterih novejših raziskav ta način predmetne klasifikacije v knjižničnih katalogih še zmeraj prevladuje, še posebej v Evropi (SLAVIČ 2008). Klasifikaciji UDK oz. DDC pa se stalno nadgrajujeta. Sem lahko prištejemo tudi GDK oz. gozdarsko decimalno klasifikacijo ((Global) Forest Decimal Classification - GFDC), ki je sicer segment UDK, vendar pa gradnja GFDC poteka v okviru organizacije IUFRO (International Union of Forest Research Organizations). Leta 2006 je izšla nova in dopolnjena verzija (HELDER et al. 2006). UDK oz. sorodna DDC je v številnih jezikovnih okoljih temelj za mednarodno sodelovanje in enotnje nacionalnih bibliografij po skupnih načelih vsebinske obdelave (LANDRY 2006). Potekajo stalne in usklajene mednarodne dejavnosti za normiranje klasifikacije oz. prilagajanje razvoju bibliografskih formatov, kot je npr. MARC 21 (BEALL / MITCHELL 2010). V Sloveniji osrednji katalog Cobiss omogoča rabo sistema UDK za iskanje, vendar pa je sistem za uporabnika zelo zahteven, zato je praktična raba te klasifikacije za iskanje premalo učinkovita (ŽAUCER 2007; PODGORŠEK 2008). Iskanje s pomočjo UDK bi lahko v izboljšani strukturi iskalnih programov prineslo vsebinsko bolj relevantne rezultate. Uporabniku bi bilo torej treba UDK ustrezno predstaviti (RAZPOTNIK / ROZMAN, 2006). Dobre lastnosti UDK bi se dalo izkoristiti tudi v elektronskem okolju (RIFL et al., 2007), kompleksna semantična struktura UDK daje namreč številne možnosti za identifikacijo virov v knjižničnih katalogih (ŠAUPERL 2010). Seveda bo uspešnost uporabniškega iskanja odvisna od predhodnega določanja gesel, to je od razmerja med vsebino in klasifikatorjevo interpretacijo oz. komentarjem (KOVAČ 2006). Uspešen iskalni odziv oz. priklic dokumentov je namreč odvisen od enotne katalogizacije oz. vsebinske obdelave, kar je še posebno pomembno pri velikih kooperativnih sistemih, kakršen je Cobiss. Eden izmed pomembnih projektov, ki naj bi pri nas poenotil vsebinsko obdelavo in izboljšal kakovost zapisov, je tudi projekt Splošnega geslovnika COBISS.SI (ZALOKAR 2006). Gradnja tega geslovnika predvideva harmoniziranje vsebinske obdelave, ki delno temelji na načelih geslovnika Kongresne knjižnice (Library of Congress Subject Headings – LCSH), kjer se predmetne oznake navezujejo tudi na mednarodni sistem decimalne klasifikacije DDC, ki je bila osnova za UDK. UDK ima kot še zmeraj najbolj razširjeno mednarodno univerzalno klasifikacijsko orodje potencialne torej tudi kot osnova za gradnjo mednarodno poenotenih geslovnikov oz. tezavrov (SATIJA 2008).

2 Material in metode

2 Material and methods

2.1 Identifikacija ustreznih vrstilcev

2.1 Identification of udc numbers

V spletno dostopni glavni tabeli vrstilcev UDK (UDCMRF 2006) smo identificirali najpomembnejše vrstilce, ki zajemajo področje lesa, lesenih izdelkov, lesarstva, lesne proizvodnje ipd. Te vrstilce smo uporabili za oceno števila zapisov v bazi Cobib. Pri tem je treba dodati, da je spletni dostop do tablic UDK na voljo le prek gesla oz. le prek računalnikov tistih ustanov, ki so pooblaščen do dostopa. Poseben segment seznama vrstilcev UDK je gozdarska decimalna klasifikacija (GDK) iz skupine 630, katere značilnost je raba znaka za zvezdico, na primer "630*81 = Les in skorja. Zgradba in lastnosti". Iz UDK-segmenta gozdarske klasifikacije smo izbrali le vrstilce tistih skupin, ki se nanašajo na les. V preglednici 1 predstavljamo širše skupine vrstilcev, ki zajemajo večino ožjih pojmov s področja lesarstva. Ožje in natančneje opredeljene vsebinske sklope predstavljamo v preglednici 2 v poglavju Rezultati, kjer navajamo frekvence zadetkov še po drugih kriterijih v povezavi z vrstilci (tipi dokumentov 1 (članki in sestavni deli) in 2 (monografije) ter jezik: slovenščina).

Zadetekov nismo omejevali z leti, ampak smo upoštevali vse zapise, ki so bili v vzajemni bazi podatkov Cobib.si zajeti do sredine leta 2011. Za iskanje s pomočjo zbranih vrstilcev smo uporabili ukazno iskanje baze Cobib. Uporabili smo predponi DC (COMARC podpolje 675a) in UC (COMARC podpolje 675c). Predpona UC se v bazi Cobib predvideva kot "UDK za iskanje". Primer rabe je naveden na spletni strani oz v oknu ukaznega iskanja v Pregledu predpon in pripon. Vrstilci, najdljivi s predpono UC, v bibliografskem zapisu ležijo v podpolju 675c (zapis COMARC) in so obvezni element predvsem pri tistih zapisih, iz katerih se gradijo slovenske bibliografije raziskovalcev in strokovnih sodelavcev. Nabor vrstilcev v polju 675c pa ni najbolj podroben, saj je omejen le na seznam možnih vrstilcev iz posebnega šifrantu (Vrstilec, 2010). V tem šifrantu je npr. na voljo vrstilec 691 - Gradiva. Konstrukcijski deli brez ožjih področij. Na področje lesarstva se v UDK-tablicah natančneje nanaša še vrstilec 691.11 - Stavbni les. Lesni izdelki, ki pa ga ni na šifrantu. Na prvi pogled se torej že kaže, da vrstilci v polju 675c (ukaz UC=) lesarskih vsebin ne opisujejo dovolj natančno. Katalogizatorjem pa je za namen natančnejšega označevanja in vsebinskega klasificiranja na voljo tudi podpolje 675a, najdljivo s predpono oz. ukazom DC=. V to polje se lahko v nasprotju s podpoljem 675c vpisujejo tudi podrobni oz. ožji vrstilci, vendar pa to polje ni obvezen element bibliografskega zapisa, zato ga katalogizatorji ne izpolnijo vedno. Predpona DC tudi ni podana v Pregledu predpon in pripon v oknu Ukaznega iskanja, torej jo je

Preglednica 1: Glavne skupine vrstilcev, ki na ožjih ravneh zajemajo pojme s področja lesa ali lesarstva

Table 1: Main groups of UDC numbers which contain wood- and wood-technology-related concepts (in Slovenian language)

624	Gradbeno inženirstvo in nosilne konstrukcije na splošno
630	Gozdarstvo
645	Pohištvo in gospodinjska oprema
662	Goriva, eksplozivi
674	Lesne obrti in lesna industrija
684	Pohištvene in podobne industrije. Proizvodnja pohištva. Tapetništvo
691	Gradiva. Gradbeni [konstrukcijski] deli
694	Lesena gradnja. Tesarstvo. Stavbno mizarstvo
745	Dekorativna ročna dela

treba poznati že prej, raba te predpone pa je omenjena v nekaterih drugih gradivih o klasifikaciji knjižničnega gradiva (ŠAUPERL 2000).

Raba UDK v bazi COBIB:

UC= 675c (COMARC) - UDK za iskanje; za bibliografijo

DC= 675a (COMARC) - UDK (druga raba)

Za natančnejšo analizo vrstilcev UDK oz. na njih temelječo vsebino bibliografskih zapisov smo pregledali frekvence pojavnosti in sopojavnosti vrstilcev v obeh podpoljih COMARC (675a ter 675c). Bolj podrobno in natančno smo v nadaljevanju analizirali vrstilce iz skupin 630*8* (*Gozdni proizvodi in njihova uporaba*) ter 674* (*Lesne obrti in lesna industrija*), saj smo s predhodno analizo ugotovili, da se ti vrstilci uporabljajo najpogosteje in zajamejo največ vsebinskih pojmov s področja *lesa* oz. *lesarstva*. Ti vrstilci so na voljo tudi v šifrantu in se lahko uporabljajo za iskanje v bazi Cobib tako s predpono DC kot UC.

2.2 Iskalna sintaksa

2.2 Search syntax

Na različne načine smo testirali zasnovano najustreznejše sintakse. Sestava sintakse je zapletena in kompleksna zaradi (trenutne) omejitve iskalnega programa, ker se zaradi velikega števila pojmov, izpeljanih iz nekega korena, iskanje pogosto na neki stopnji ustavi, program javi npr. *“Iskanje po abc* je ustavljeno pri abcd. Pred * vpišite*

več znakov”. To se pojavi pri tistih korenih oz. izrazih, kjer je število možnih izpeljanih pojmov zelo visoko, do česar pride pri korenu *les*, a tudi pri posameznih vrstilih UDK. V teh primerih smo morali iskalni pojem razdeliti na več posameznih segmentov boolove unije. To lahko naredimo na dva načina, in sicer po načelu desno okrajšanih pojmov ali pa po načelu “iskanja v razponu”. Iskanje je treba na takšen način opravljati tako pri iskanju z vrstilci kot predmetnimi oznakami.

Primer iskanja z desnim krajšanjem za UDK vrstilce 630*8* s predpono DC:

$DC=(630*8^{**}(* or 630*8 or 630*81* or 630*82* or 630*83* or 630*84* or 630*85* or 630*86* or 630*88* or 630*89*))$

Primer iskanja v razponu za UDK vrstilce 674* s predpono DC:

$DC=(674:674.04 or 674.04:674.4 or 674.4:674z or 674]*)$

Pojavnost vrstilcev iz teh dveh skupin smo primerjali tudi s hkratno pojavnostjo katerekoli predmetne oznake, ki vsebuje izbrane pojme, temelječe na korenu *les*: *lesarstv**, *lesn**, *lesa*, *les* ipd. Iskalno sintakso smo oblikovali kot boolovo unijo teh izrazov. V primeru iskanja s korenem *les** se pri trenutni programski nastavitvi v Cobib iskanje predčasno ustavi zaradi velikega števila pojmov, ki izhajajo iz tega korena, hkrati pa je natančnost iskanja s tem korenem precej nizka zaradi visokega šuma, zato smo za testne potrebe uporabili le tiste pojme, ki se uporabljajo najpogosteje. Najbolj pogosto pojavljajoče se pojme, izhajajoče iz *les-*, smo preverili s pomočjo ‘Pregleda pojmov’ v oknu Ukaznega iskanja.

Za iskanje s predmetnimi oznakami smo uporabili pripono /SU, ki poišče tiste predmetne oznake, ki vsebujejo neki koren/pojem kjerkoli v predmetni oznaki, tudi pri sestavljenih pojmi. Predpona SU= ni primerna, saj zajame tiste predmetne oznake, ki jih označuje neki izraz v celoti, ali pa se, v primeru desnega krajšanja, z nekim izrazom (korenem) začnejo. Iskalna sintaksa SU=les torej ne bi zajela dokumentov, ki so bili označeni z oznakami, kot so npr. *modificiran les*, *kostanjev les*, pač pa le tiste, kjer je bila predmetna oznaka natančno les. Vendar pa iskanje s pripono pri izrazu les/SU priključuje tudi precej šuma, še posebej zaradi francoskega določnega člena za množino "les". Kot predmetne oznake se namreč lahko pojavljajo tudi pojmi v francoščini.

Primer iskanja (z desnim krajšanjem po potrebi) za izbrane predmetne oznake s pripono SU:

((*lesarstv* OR lesn* OR lesa OR les OR lesen* lesom OR lesov* OR lesu*)/SU)

3 Rezultati in razprava

3 Results and discussion

V preglednici 2 predstavljamo posamezne ožje vrstilce znotraj širših skupin in frekvence oz. pojavnosti, ki so bile temelj za nadaljnje analize. Skupine, okrajšane z zvezdico na način desne okrajšave, zajemajo več še ožjih skupin (npr. 630*3* -> 630*36, 630*37 itd.). Številke v tretjem stolpcu ponazarjajo zapise, najdljive s predpono DC (podpolje 675a), v četrtem stolpcu pa zapise, najdljive s predpono UC (podpolje 675c). Kot smo že omenili v prejšnjem poglavju, obstaja za izpolnjevanje podpolja 675c (ukaz UC=) poseben šifrant, ki pa vsebuje le omejeno število širših pojmov iz sistema UDK, zato pri bolj specializiranih pojmi v tem stolpcu ni zadetkov pri iskanju s predpono, npr. pri vrstilu 624.011.1, ker ga ni na šifrantu. V takem primeru katalogizatorji dokument označujejo s širšim vrstilcem, npr. 624 - *Gradbena tehnika*, ki pa je preširok, da bi natančneje opisal pojme v povezavi z lesom, in je torej za iskanje manj uporaben. Lahko pa dokument označijo tudi z drugimi vrstili s šifranta, ki bolj natančno opišejo lesarske vsebine. Peti stolpec ponazarja hkratno pojavnost (presek) nekega vrstilca tako v podpolju 675a kot 675c, šesti stolpec pa unijo oz. pojavnost nekega vrstilca bodisi v podpolju 675a bodisi 675c pri istem dokumentu. Pri tistih bolj podrobnih vrstilih, ki se ne vnašajo v podpolje 675c, ker jih ni na šifrantu, podatkov za četrti (in peti) stolpec nismo vnašali. V sedmem in osmem stolpcu so zbrani podatki o tistih zapisih v povezavi z nekim vrstilcem, ki vsebujejo tudi podatek za tipologijo pri bibliografijah, in sicer iz skupine 1 (Članki in drugi sestavni deli) ter 2 (Monografije in druga zaključena dela). Deveti stolpec vsebuje podatke o številu dokumentov v slovenskem jeziku v povezavi s posameznimi vrstili. Podatki v sedmem, osmem in devetem stolpcu so izračunani glede na unijo

(šesti stolpec) in se torej nanašajo bodisi na podpolje 675a (stolpec 3) bodisi 675c (stolpec 4).

Slika 1 kaže delež vseh dokumentov, ki so bili označeni z nekim vrstilcem (v kateremkoli podpolju) in se navezujejo na eno od obeh skupin iz tipologije za bibliografijo raziskovalcev, ali pa so bili napisani v slovenskem jeziku. Tu velja znova poudariti, da se nekateri ožji vrstili niso vpisovali v podpolje 675c, ker jih ni na šifrantu, pač pa so se morda pri tistih zapisih določili le širši vrstili, ki pa so premalo natančni, zato jih nismo upoštevali; so namreč manj uporabni za iskanje. Te deleže je treba interpretirati tudi v povezavi s skupnim številom dokumentov, ki pripadajo nekemu vrstilu. Absolutne številke se nanašajo na vrednosti v preglednici 2. Dokumenti oz. zapisi, označeni s 624.011.2, so vsi tudi del bibliografije, vendar je takih zapisov le 13. Z zelo podrobnim vrstilcem 662.642.1 pa je bil označen le en sam dokument.

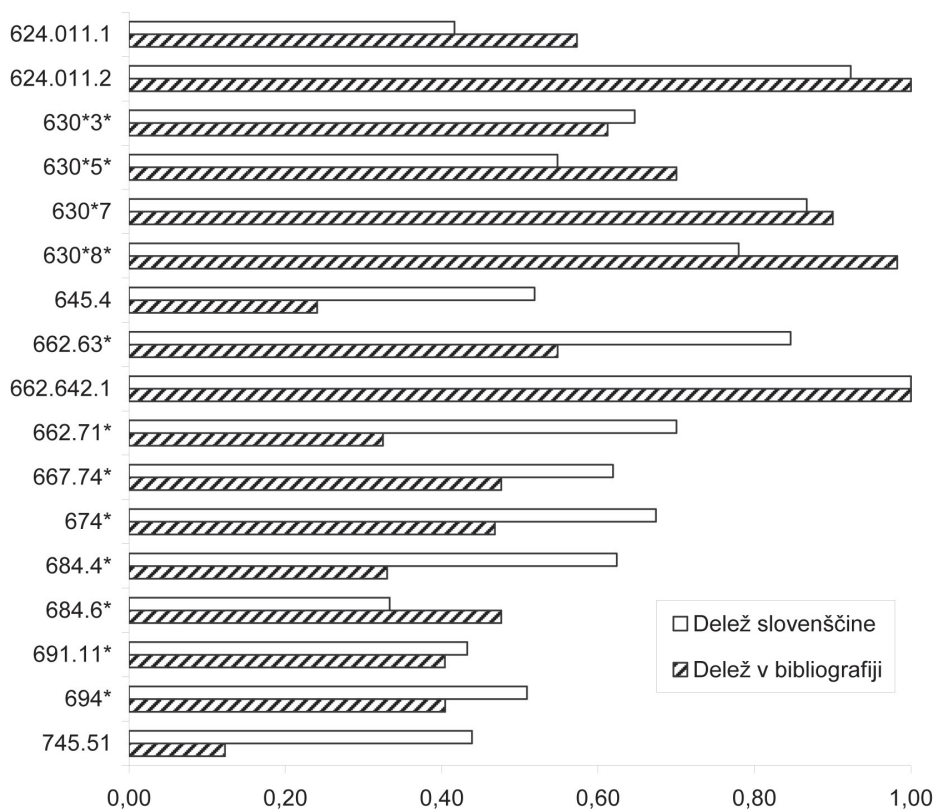
Za nadaljnjo natančnejšo analizo smo upoštevali le tiste vrstilce, ki se vnašajo tako v podpolje 675a kot 675c, ki so del bibliografije raziskovalcev in se torej uporabljajo tudi za vsebinsko natančnejše označevanje dokumentov. Rezultate za te skupine vrstilcev - 630*3*, 630*5*, 630*7, 630*8*, 674*, 694* - predstavljamo na sliki 2. Ocenjevali smo tudi sooznačevanje oz. hkratno izpolnjevanje obeh podpolj (675a oziroma 675c) s skupinami istih vrstilcev. Pri tem lahko vidimo, da obstaja pri najbolj številni skupini 674* precejšnje prekrivanje pri vnosu, pa vendar je najti tudi precej takih dokumentov, kjer je bilo izpolnjeno le eno ali le drugo podpolje, ne pa obe hkrati. Unija obeh podpolj namreč znaša 4542 zapisov, presek pa le 2516 (preglednica 2). Presek tu pomeni tiste zapise, kjer so bili vrstili iz skupine 674* pri istem dokumentu vneseni v obe podpolji, unija pa tiste zapise, kjer so bili ti zapisi vneseni najmanj v eno od obeh podpolj. In če interpretiramo še drugače: če bi iskali le z enim samim ukazom, bodisi UC=674* bodisi DC=674*, precejšnjega deleža dokumentov ne bi našli. Tu velja še enkrat omeniti, da je pri trenutni programski nastavitvi treba ukazno zahtevo DC=674* izpeljati v več stopnjah, saj se iskanje pri določenem ožjem vrstilu ustavi, ker je samostojnih iskalnih pojmov, ki temeljijo na korenu 674*, preveč. To pokaže 'Pregled pojmov' pri ukaznem iskanju. Ta programska omejitev pa ne velja pri ukazu UC=674*, ki temelji na podatkih v podpolju 675c oz. na šifrantu. Iskalni pojem je namreč v šifrantu en sam in se iskanje izpelje do konca v enem koraku brez prekinitve, tudi če 674 desno krajšamo z zvezdico. Zvezdica torej takrat ni potrebna. Dokumentov, označenih s 630*8* iz gozdarske klasifikacije GDK, je skoraj 3000, skoraj vsi (98 %) pa so opremljeni tudi z oznako tipologije za bibliografijo, kar pomeni, da so katalogizatorji z vrstili iz te skupine označili predvsem bibliografska dela raziskovalcev, vendar pa natančnejša analiza pokaže, da ti vrstili ležijo večinoma v podpolju 675a. Pri tem je zanimiva primerjava dokumentov iz skupine 630*8* z dokumenti, označenimi z vrstili iz skupine 674*. Slednjih je več kot 4500, vendar jih je bila z oznako tipologije za bibliografijo opremljenih

Preglednica 2: Vrtilci za področje lesa oz. lesarstva glede na pojavnost v podpolju 675a ali 675c, hkratno pojavnost v obeh poljih, tip dokumenta v bibliografiji raziskovalcev in jezik (1 - vrstilec, 2 - vsebina, 3 - podpolje 675a, 4 - podpolje 675c, 5 - presek 675a in 675c, 6 - unija 675a or 675c, 7 - unija glede na td=1.*, 8 - unija glede na td=2.*, 9 - unija glede na la=slv)

Table 2: Wood- and wood-technology-related UDC occurrences in COMARC (MARC) subfields: 675a or 675c (Columns: 1 - UDC number, 2 - Slovenian name, 3 - subfield 675a, 4 - subfield 675c, 5 - occurrence in both 675a AND 675c, 6 - occurrence for 675a OR 675c, 7 - column 6 in relation to articles and contributions, 8 - column 6 in relation to monographs, 9 - column 6 in relation to Slovenian language)

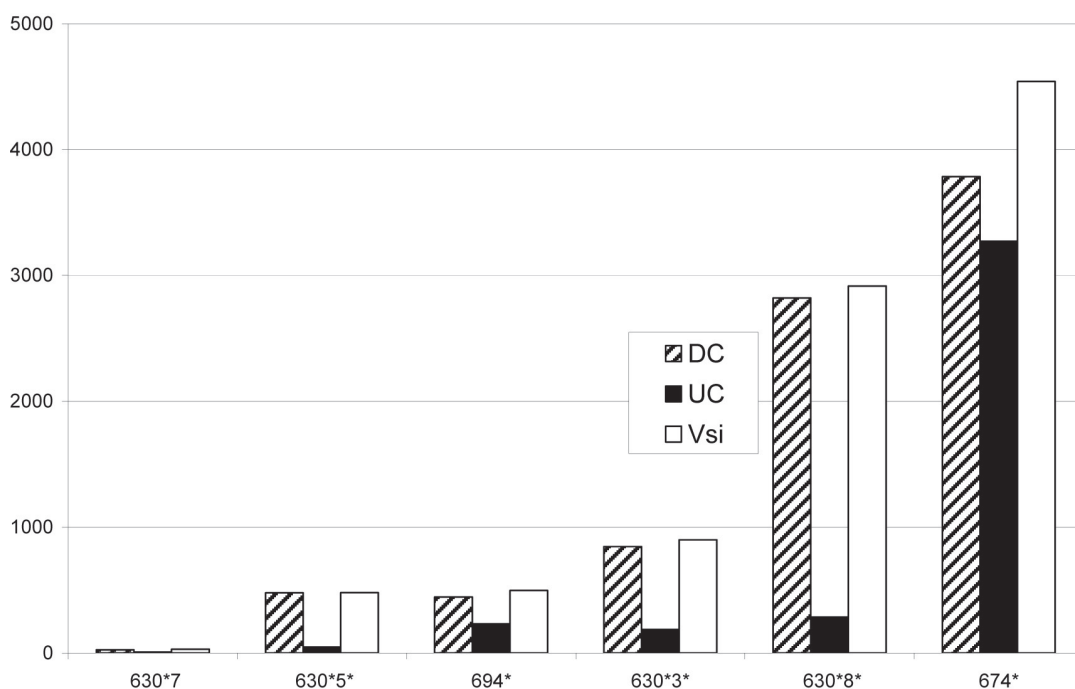
1	2	3	4	5	6	7	8	9
624.011.1	Lesene konstrukcije	281	0	0	281	113	48	117
624.011.2	Lesene konstrukcije s spodnjimi ustroji iz drugega materiala	13	0	0	13	11	2	12
630*3*	Sečnja in transport lesa. Študije dela v gozdarstvu	846	187	133	900	327	224	582
630*5*	Merjenje dreves [dendrometrija]. Rast in prirastek. Rast in strukt. sestojev	479	48	47	480	201	135	263
630*7	Trženje gozdnih proizvodov. Ekon. gozd. transporta in lesne industrije ¹	24	7	1	30	7	20	26
630*8*	Gozdni proizvodi in njihova uporaba	2822	285	192	2915	1271	1593	2273
645.4	Pohištvo in oprema	108	0	0	108	17	9	56
662.63*	Les in drugi rastlinski deli kot goriva	104	0	0	104	17	40	88
662.642.1	Fosiliziran les. Vlakanast lignit. Ksilit	1	0	0	1	0	1	1
662.71*	Tehnologija lesa kot goriva	80	0	0	80	17	9	56
667.74*	Barvanje lesa. Lesne barve	21	0	0	21	7	3	13
674*	LESNE OBRTI IN LESNA INDUSTRIJA	3794	3280	2516	4551	1244	884	3068
684.4*	Pohištvo. Oblikovanje in izdelovanje pohištva	603	0	0	603	41	158	376
684.6*	Furniranje. Vložki. Intarzije itd.	21	0	0	21	1	9	7
691.11*	Stavbni les. Lesni izdelki	141	0	0	141	32	25	61
694*	LESENA GRADNJA. TESARSTVO. STAVBNO MIZARSTVO	445	231	179	497	91	110	253
745.51	Umetniška izdelava lesenih predmetov	228	0	0	228	18	10	100

¹ 630*7 nima ožjih kategorij, zato ni navedena desna okrajšava

Slika 1: Delež dokumentov iz bibliografije raziskovalcev, označenih s posameznim vrstilcem (katerokoli podpolje 675) ter delež dokumentov v slovenščini glede na označevanje z vrstilci

Fig. 1: Share of documents related to the 'Slovenian Bibliography of Researchers', with regard to the UDC numbers (either 675 subfield), and share of the Slovenian language

Slika 2: Označevanje dokumentov z izbranimi vrstilci v podpolju 675c (UC) in podpolju 675a (DC) ter unija UC/DC

Fig. 2: Classification of documents with the subfields 675c (UC) and 675a (DC), and Boolean union of both subfields

manj kot polovica (47 %). Pri tem lahko še dodamo, da je sooznačevanje z vrstilci iz skupine 630*8* in hkrati tudi iz skupine 674* v istem dokumentu zelo nizko in gre dejansko večinoma za različne dokumente.

Za primerjavo na testnem modelu pogledjmo, kolikšno je vsebinsko (so)označevanje dokumentov z vrstilci UDK in hkrati tudi z najbolj relevantnimi sorodnimi besednimi predmetnimi oznakami v istem zapisu (preglednica 3). Kot testne smo vzeli vse zapise, označene z vrstilci skupin 674* in 630*8*. To sta največji in najpomembnejši skupini in res označujeta dokumente v povezavi z lesarstvom, hkrati pa lahko vrstilci, izpeljani iz teh dveh skupin, ležijo tako v podpolju 675a kot 675c. Kot besedne predmetne oznake smo za testno primerjavo zajeli tiste, ki so vsebovale naslednje korene: *lesarstv**, *lesn**, *lesa*, *les*, *lesen**, *lesom*, *lesov**, *lesu*.

Iskalna sintaksa (ukazno iskanje):

UDK 674*

(DC=(674:674.04 OR 674.04:674.4 OR 674.4:674Z OR 674]) OR UC=674*) AND(NOT) ((lesarstv* OR lesn* OR lesa OR les OR lesen* OR lesom OR lesov* OR lesu)/SU)*

UDK 630*8*

*(DC=(630*8"(" or 630*8 or 630*81* or 630*82* or 630*83* or 630*84* or 630*85* or 630*86* or 630*88* or 630*89*) or UC=630*8*) AND(NOT) ((lesarstv* OR lesn* OR lesa OR les OR lesen* OR lesom OR lesov* OR lesu)/SU)*

Pri tej sintaksi za skupino, ki jo najde ukaz UC=, ni treba zapisati celotne unije, ampak zadostuje zgolj iskanje z desnim krajšanjem UC=674* oz. UC=630*8*, saj je število iskalnih pojmov v šifrantu vrstilcev omejeno.

Oznaka les- v preglednici se nanaša na unijo /SU v iskalni sintaksi. Iskanje zgolj z unijo (*lesarstv* OR*

lesn OR lesa OR les OR lesen* OR lesom OR lesov* OR lesu*) priključuje več kot 10.000 dokumentov, vendar pa ni tako natančno, saj zajame številne dokumente, ki nimajo povezave z lesarstvom, npr. geografske in osebne predmetne oznake, ter tiste francoske oznake, ki vsebujejo določni člen les, hkrati pa zaradi specifične baze Cobib iskanje razširi tudi na oznake, ki vsebujejo šumnik š. Natančnejša identifikacija dejanskih besednih lesarskih predmetnih oznak bi bila dolgotrajen proces, ki bi ga bilo treba opraviti ročno. V povezavi z ustreznim vrstilcem pa se natančnost iskanja zelo poveča, pri tem pa se seveda zmanjša priklic oz. odziv, saj pridobimo le tiste dokumente, ki so bili hkrati označeni tako z besedno predmetno oznako kot vrstilcem UDK.

Ta testni rezultat kaže, da precej visok odstotek zapisov (35 % oz. več kot 1600 pri UDK 674* in več kot 1000 pri UDK 630*8) ne vsebuje nobene besedne predmetne oznake oz. pojma, ki bi zajel prej naštete izpeljanke iz korena les-. Ti zapisi lahko pri 674* zajemajo še različne druge specializirane predmetne oznake, kot so *rezbarstvo*, *kolarstvo*, *odrezovanje*, *žaganje*, vendar pa zraven ne vsebujejo pojma les-, pri UDK 630*8 pa sicer lahko zajamejo tudi dokumente, ki se nanašajo na gozdne proizvode v bolj splošnem smislu. Precej je tudi takih dokumentov, ki ne vsebujejo nikakršne predmetne oznake v povezavi z gozdarsko-lesarskimi pojmi. Pojavljajo se tudi zapisi, označeni z vrstilci iz teh dveh skupin, kjer se predmetne oznake ne pojavljajo v slovenščini. Ta primer je bolj očiten pri UDK-skupini 674*, kjer se kaže, da precejšnji delež dokumentov, ki se dejansko nanašajo na les oz. na širšo vsebinsko skupino *Lesne obrti in lesna industrija*, ni najdljiv z ustreznimi predmetnimi oznakami, pač pa le z ustreznimi vrstilci UDK iz skupine 674. To pomeni, da je za uspešen priklic precejšnjega števila dokumentov treba poznati in znati uporabiti tudi iskalna pravila, ki se nanašajo na sistem UDK, kadar dokumente iščemo po kriterijih vsebine. Pri številu najdenih dokumentov velja seveda poudariti, da gre za ocene, saj gre za zapise, ki so bili s temi pojmi oz. vrstilci tudi indeksirani oz. označeni.

Preglednica 3: So-označevanje dokumentov z vrstilci UDK (674* OR 630*8*) in hkrati s predmetnimi oznakami (*lesarstv* OR lesn* OR lesa OR les OR lesen* OR lesom OR lesov* OR lesu*)

Table 3: Co-classification with the UDC 674* OR 630*8* and concurrently with several wood-derived stems (*lesarstv* OR lesn* OR lesa OR les OR lesen* OR lesom OR lesov* OR lesu*)

Sintaksa	Število zapisov	Odstotek
DC=674* OR UC=674*	4551	100
(DC=674* OR UC=674*) AND les-/SU	2947	65
(DC=674* OR UC=674*) NOT les-/SU	1604	35
DC=630*8" OR UC=630*8*	2936	100
DC=630*8" OR UC=630*8* AND les-/SU	1934	66
DC=630*8" OR UC=630*8* NOT les-/SU	1002	34

4 Razprava in sklepi

4 Discussion and conclusions

Pri vsebinskem iskanju z neko določeno temo je za dober iskalni odziv pomembno zajeti kar največje število sinonimnih oz. asociativnih izrazov, hkrati pa je treba natanko identificirati tudi vse oblike in izpeljanke iz teh izrazov. Zaradi specifičnosti slovenščine, ki se zelo dobro kaže pri izrazu les, in pri drugih pojmi, izpeljanih iz tega izraza, smo raziskali praktično rabo vrstilcev UDK v bazi Cobib. Pomen sistema UDK se je v novejšem obdobju nekoliko zmanjšal, vendar pa se ti vrstilci še zmeraj dodajajo bibliografskim zapisom v številnih informacijskih sistemih, tako tudi v bazi Cobib. Sistem UDK relativno dobro zajame lesarske pojme, ki so v primeru naravnega jezika lahko precej razpršeni. Nekaj izbranih skupin in vrstilcev, ki so predstavljeni v preglednici 2, z dovolj dobro natančnostjo opiše večino potencialno relevantnih vsebin s področja *lesa* oz. *lesarstva*. Lahko se sicer pojavi še nekaj iskalnega šuma oz. balasta. Vrstilci za pohištvo se na primer nanašajo na vse vrste pohištva ne glede na surovino. Vrstilec 662.63 - *Les in drugi rastlinski deli kot goriva* - se npr. nanaša tudi na travo oz. slamo v smislu goriva. Vrstilec iz sistema GDK 630*8 - *Gozdni proizvodi in njihova uporaba* - se nanaša tudi na nelesne proizvode. Natančnejši pregled zadetkov pa pokaže, da zapisov, kjer res ne gre za pravi les, ni veliko.

Iskanje z vrstilci UDK v bazi Cobib otežuje prevelika kompleksnost iskalnega sistema, tudi če so uporabniki sicer seznanjeni z načeli določanja vrstilcev in imajo dostop do UDK-tablic. Vrstilci lahko ležijo tako v podpolju 675a kot podpolju 675c (format COMARC), kar pomeni, da je treba zapise iskati z dvema različnima iskalnima ukazoma: DC= (podpolje 675a) ter UC= (podpolje 675c). Kot alternativo ukaznemu iskanju s pripomo UC lahko uporabimo tudi izbirno iskanje ter funkcijo "UDK za iskanje", ki priključuje iste dokumente. Predpona oz ukaz DC= pa nima ekvivalenta pri izbirnem iskanju. Pri tem obstajata dva različna praktična načina določanja vrstilcev UDK posameznim zapisom oz. dokumentom. Izpolnjevanje podpolja 675c je obvezno pri tistih zapisih, ki rabijo za gradnjo slovenske bibliografije raziskovalcev. Podpolja 675a pa informacijskim specialistom oz. katalogizatorjem ni treba izpolnjevati obvezno, lahko pa ga izpolnjujejo za potrebe lastne knjižnice oz. ustanove, npr. za postavitve gradiva. Rezultati kažejo, da se podpolje 675a izpolnjuje dokaj pogosto in vsebinsko tudi dokaj natančno oz. podrobno. Pri podpolju 675c pa je omejevalni faktor iskanja oz. iskalnega odziva ta, da se dokumenti označujejo le z izbranimi (širšimi) normiranimi vrstilci s posebnega seznama. Ti pa v nekaterih primerih vsebino opišejo preveč široko in so torej manj primerni za usmerjeno iskanje po tako specializirani tematiki, kot je lesarstvo. Vendar pa obstaja nekaj "osrednjih" širših skupin UDK, ki natančno opisujejo pojme v povezavi z lesom oz. lesarstvom in se lahko vpisujejo v obe podpolji. To so vrstilci iz skupin 630*8* (2936 zapisov) in 674*

(4551 zapisov), ki označujejo večino dokumentov na temo lesarstva in le redko ležijo skupaj v istem zapisu, pojavljajo pa se lahko tako v podpolju 675a kot 675c. Izpolnjevanje podpolja 675c je sicer obvezno le pri zapisih za bibliografijo, zanimivo pa je, da se podpolje 675a tudi pri zapisih za bibliografijo izpolnjuje bolj natančno in bolj pogosto kot podpolje 675c.

Na testnem modelu vrstilcev iz skupine 674* in 630*8* smo z dodatno analizo sopojavljanja teh vrstilcev in ustreznih predmetnih oznak za les oz. lesarstvo tudi pokazali, da v bazi obstaja veliko število zapisov za dokumente s temi vsebinami, ki jih predmetne oznake ne opišejo zadovoljivo s pojmi, izpeljanimi iz korena les-, in torej niso najdljivi s temi bolj splošnimi predmetnimi oznakami, ki označujejo les kot objekt oziroma material. Uspešno pa jih najde iskanje z vrstilci UDK. Pri iskanju s predmetnimi oznakami se pojavlja tudi dilema, ali bomo dali prednost odzivu ali natančnosti. Sistemi iskanja po bazi Cobib omogočajo oblikovanje različnih kriterijev. Iskanje s predpono SU=les dejansko priključuje le relevantne zadetke, vendar pri tem izgubimo sestavljene izraze, zato raba pripone v takem primeru ni ustrezna. Iskanje s pripomo /SU za les oz. izpeljanke pa priključuje številne zapise, kjer se pojavljajo tudi pojmi, ki nimajo povezave z lesarstvom. Za vse rezultate v naši raziskavi velja omeniti, da gre za ocene, ki so odvisne tako od subjektivnosti indeksiranja kot izbora vrstilcev oz. predmetnih oznak, zajetih v iskalno sintakso.

Z vidika tistih uporabnikov, ki so dovolj dobro seznanjeni s sistemom UDK, pa tudi z vidika informacijskih specialistov oz. bibliotekarjev, bi bila v pomoč programska rešitev, ki bi z enim iskalnim ukazom zajela obe podpolji - po zgledu predmetnih oznak, kjer je možno iskati po vseh oznakah hkrati. Normirani šifrant za podpolje 675c bi bilo priporočljivo razširiti na nekaj ožjih ravni. Vrstilci UDK bi se za iskanje tako uporabljali bolj učinkovito, njihovo določanje pa bi bilo bolj smiselno.

5 Summary

The article tackles the assignment of UDC numbers to the documents linked to the research field of wood technology in the Slovenian union bibliographic/catalogue database Cobib.si, search possibilities with the UDC and relationship of UDC with selected Slovenian language subject headings. We identified the most important UDC numbers related to wood technology in the following groups: 624-Civil and structural engineering in general, 630-Forestry, 645-Furniture and household fittings, 662-Explosives. Fuels, 674-Timber and woodworking industry, 684-Furniture and allied industries. Furniture manufacture. Upholstery, 691-Building materials. Building components, 694-Timber construction. Carpentry. Joinery, 745-Decorative handicrafts. We assessed the frequency of assignment of particular UDC numbers by way of

COMARC, which is the Slovenian version of MARC. We employed search prefixes *DC=* (*MARC/Comarc subfield 675a*) and *UC=* (*MARC/Comarc subfield 675c*). Subfield 675c is a required element in those bibliographic units that are employed as a basis for the construction of the 'Slovenian bibliography of researchers' and that can be systematically derived from the Slovenian union bibliographic/catalogue database Cobib.si. In addition to that, database Cobib.si serves also as a basis for the Slovenian union catalogue of library holdings from all Slovenian libraries. The catalogue units based on library holdings, however, are usually classified with UDC numbers in the (CO)MARC subfield 675a. So in the database, the UDC numbers are not assigned according to the same uniform principles in all bibliographic records. The occurrence of two subfields hinders uniform retrieval of database records. We needed to employ complex search syntaxes because of certain limits of the search system. For example, the *630*8** group can only be retrieved with a long search syntax *DC=(630*8"(" or 630*8 or 630*81* or 630*82* or 630*83* or 630*84* or 630*85* or 630*86* or 630*88* or 630*89*)*. We tested the occurrence of records classified with the aforementioned UDC numbers (624, 630, 645 etc.). We assessed the co-occurrence of different UDC groups, in relation to the document types and Slovenian language. We assessed the document types, for example articles/papers and monographs, for the documents derived from the 'Slovenian bibliography of researchers'. We also assessed the co-occurrence or co-classification of same records with both the UDC numbers and some selected Slovenian-language keywords (subject headings). We needed to be careful with subject headings because of the characteristics of the Slovenian language, which is marked by morphological complexity (especially declension of nouns and adjectives). Many different inflected words from the same family are based on the same word-stem. This is especially complicated in the Slovenian word for 'wood' ('les') and its many different forms, which come about in many different non-wood related contexts, for example as a French definite article. This definite article can also occur as a part of subject headings in many bibliographic records in the Cobib database. We tested the most applicable search syntax. Subfields 675a and 675c differ in the content of UDC. The 675c is based on a special authority-list and does not provide sufficient number of narrower, more specific UDC numbers in relation to wood. Two groups (*630*8** and *674**) are assigned with a very high frequency. These groups can come about in both subfields. Frequently, the two subfields contain UDC numbers from different groups, so in order to achieve optimal retrieval (recall) it is necessary to use both subfields, by way of Boolean OR. Analysis of UDC co-occurrence (based on *674** and *630*8**), and subject headings or terms (based on Slovenian-language stem *les-* (wood)) shows that many documents (35 % and 34 %, respectively) do not contain subject headings based on this stem.

6 Viri

6 References

- BARTOL, T., 2007. Pregled in analiza izbranih podatkovnih zbirk ter predmetnih oznak za področje lesarskih znanosti in tehnologije.- Zbornik gozdarstva in lesarstva 83: 3-14.
- BEALL, J., MITCHELL, J. S., 2010. History of the Representation of the DDC in the MARC Classification Format.- *Cataloging & Classification Quarterly* 48, 1: 48-63.
- BOŽIČ, M., 2008. Skladnost »Zbornika gozdarstva in lesarstva« s standardi ISO za informatiko in dokumentalistiko.- *Zbornik gozdarstva in lesarstva* 86: 65-71.
- BRAZZEAL, B., FOWLER, R., 2005. Patterns of Information Use in Graduate Research in Forestry: A Citation Analysis of Master's Theses at Mississippi State University.- *Science & Technology Libraries* 26, 2: 91-106.
- GRIESS O., KURTH H. IN UNTERTHINER, G., 2002. Forsteinrichtung as against forest management: difficulties with the compilation of a multilingual terminology.- *IUFRO Occasional Paper* 14: 49-56.
- HELMS, J. A., 1999. Change in the forestry profession and its implications for terminology revision.- *Forest Snow and Landscape Research* 74, 2: 165-170.
- HELMS, J. A., 2002. Forest terminology in relation to societal change and decision making. *IUFRO Occasional Paper* 14: 3-6.
- HOLDER, B., SAARIKKO, J. IN VOSHMGIR, D., 2006.- *Global Forest Decimal Classification (GFDC)*. IUFRO World Series vol. 19.- Vienna: IUFRO
- KEMPE, A., 1991. Searching for forestry information in multidisciplinary research.- *Quarterly Bulletin of IAALD* 36, 1-2: 14-16.
- KOVAČ, T., 2006. Vsebinski opis leposlovja v NUK.- *Knjižnica* 50, 1-2: 163-170.
- LANDRY, P., 2006. The Use of the Dewey Decimal Classification (DDC) for the Organisation of National Bibliographies: Switzerland, Germany and Austria.- *International Cataloguing and Bibliographic Control* 35, 3: 59-62.
- LEVANIČ, T. (2001). Dendrokronološki markerji.- *Gozdarski vestnik* 59, 2: 95-99.
- LIPOGLAVŠEK, M. (2011). *Lexicon silvestre : gozdarski slovar z razlagami* III. del.- *Gozdarski vestnik* 69, 9: 443-444.
- PODGORŠEK, M., 2008. UDK in otroci.- *Knjižnica* 52, 1: 99-119.
- RAZPOTNIK, Š., 2006. Univerzalna decimalna klasifikacija v slovenskih knjižnicah. Informacijska pismenost med teorijo in prakso - vloga visokošolskih in specialnih knjižnic.- *Zbornik skupnega posvetovanja specialnih in visokošolskih knjižnic*.- Ljubljana, ZBDS: 135-138
- RIFL, B., MUSEK, T., RAZPOTNIK, Š., 2007. Slovenska spletna izdaja tabel Univerzalne decimalne klasifikacije.- *Knjižnice za prihodnost: napredek in sodelovanje*.- *Zbornik posvetovanja ZBDS*.- Ljubljana, ZBDS: 173-192.
- SATIJA, M. P., 2008. Universal Decimal Classification: Past and Present.- *DESIDOC Journal of Library & Information Technology* 28, 6: 3-0.
- SLAVIČ, A., 2008. Use of the Universal Decimal Classification;

- A world-wide survey.- *Journal of Documentation* 64, 2: 211-228.
- ŠAUPERL, A., 2000. Klasifikacija knjižničnega gradiva: učbenik za študentke in študente bibliotekarstva (*BiblioThecaria*, 9).- Ljubljana, Filozofska fakulteta, 106 s.
- ŠAUPERL, A., 2010. UDC and Folksonomies.- *Knowledge Organization* 37, 4: 307-317.
- TAFRA, B., 2007. Pregršt jezičnih zrnaca.- *Nova Mehanizacija Šumarstva* 28, 1: 49-93.
- TORELLI, N., 2001. Sandalovina - terminologija, etimologija, lastnosti in raba.- *Les* 53, 6: 192-195.
- UDCMRF 2006. Univerzalna decimalna klasifikacija. Ljubljana : Narodna in univerzitetna knjižnica.- Dostopno na: <http://www.nuk.uni-lj.si/udcmrf2006/Predstavitev.aspx>.
- VEHMAS-LEHTO, I., 1999. Different societies - different concepts. Difficulties in compiling a Finnish-Russian forestry dictionary.- *Forest Snow and Landscape Research* 74, 2: 171-177.
- Vrstilec UDK za iskanje - globalni šifrant: dodatek G., 2010. V: COMARC/B format : za bibliografske podatke : priročnik za uporabnike. 1991 [s sprotnim dopolnjevanjem].- Maribor: IZUM
- ZALOKAR, M., 2006. Razvoj splošnega geslovnika COBISS. SI.- *Organizacija znanja* 11, 4: 224-229.
- ŽAUCER, M., 2007. Nujnost racionalizacije postopkov in dela v knjižnicah.- *Knjižnica* 51, 3-4: 195-210.

